Lista zadań nr 5

Mikołaj Słupiński

listopad 2024

Zadanie 1. (4 punkty)

- (a) Zapoznaj się z notebookiem zawierającym częściową implementację algorytmu CMA-ES
- (b) Uzupełnij luki w implementacji
- (c) Sporządź wykresy ilustrujące działanie algorytmu dla funkcji sferycznej, cigar, ellipsoid oraz Rastrigina o wymiarowości 2 dla kilku (np. 5) generacji, tzn. dla generacji g
  - Wypunktuj wylosowane osobniki, osobnym kolorem osobniki odrzucone, oraz osobniki wybrane
  - Narysuj obrys elipsy odpowiadającej 95% obszarowi prawdopodobieństwa rozkładu normalnego $N(m^{(g)}, C^{(g)})$
  - Osobnym kolorem obrys elipsy odpowiadającej 95% obszarowi prawdopodobieństwa rozkładu normalnego $N(m^{(g+1)},C^{(g+1)})$

Zadanie 2. (3 punkty)

- (a) Użyj CMA-ES dla funkcji benchmarkowych zawartych w notebooku o wymiarowości d = 5, 10, 20, 50.
- (b) Sprawdź wpływ parametrów algorytmów na jego działanie.
- (c) Porównaj działanie CMA-ES z $(\mu + \lambda)$ -ES (możesz wykorzystać implementację z poprzedniej listy)

UWAGA: W trakcie obliczeń na funkcjach o większej wymiarowości mogą zdarzyć się błędy w obliczeniach numerycznych. W rezultacie mogą pojawić się liczby zespolone. Aby tego uniknąć w skrypcie dodano własną implementację obliczania $C^{-1/2}$, proszę z niej korzystać. Również zwiększenie wartości rozmiaru kroku dla dużych wymiarów przynosi pozytywne rezultaty

Zadanie 3. (3 punkty) Algorytm CMA-ES możemy zmodyfikować tak, aby wagi nie musiały sumować się do jedynki oraz niekoniecznie były dodatnie. Idea tej modyfikacji polega na przypisaniu rozwiązaniam "dobrym" dodatnich wag, natomiast "złym" wag ujemnych.

W oryginalnej wersji algorytmu CMA-ES macierz kowariancji jest aktualizowana wedlug poniższego wzoru:

$$\mathbf{C} = (1 - c_{cov})\mathbf{C} + c_{cov}(\alpha_{cov}\mathbf{p}_{\mathbf{C}}\mathbf{p}_{\mathbf{C}}^{\mathrm{T}} + (1 - \alpha_{cov})\mathbf{Z})$$

gdzie

$$\mathbf{Z} = \mathbf{B}\mathbf{D} \left(\frac{1}{\mu} \sum_{k=1}^{\mu} \mathbf{z}_{k;\lambda} \mathbf{z}_{k;\lambda}^{\mathrm{T}} \right) (\mathbf{B}\mathbf{D})^{\mathrm{T}}$$

oraz

$$c_{\text{cov}} = \alpha_{cov} \frac{2}{(n+\sqrt{2})^2} + (1-\alpha_{cov}) \min(1, \frac{2\mu-1}{(n+2)^2+\mu})$$

gdzie $\alpha_{cov} \in [0, 1]$.

Kiedy chcemy zastosować ujemne wagi powyższe wzory przekształcamy w następujący sposób:

$$\mathbf{Z} = \mathbf{B} \mathbf{D} \left(\frac{1}{\mu} \sum_{k=1}^{\mu} \mathbf{z}_{k;\lambda} \mathbf{z}_{k;\lambda}^{\mathrm{T}} - \frac{1}{\mu} \sum_{k=\lambda-\mu+1}^{\lambda} \mathbf{z}_{k;\lambda} \mathbf{z}_{k;\lambda}^{\mathrm{T}} \right) (\mathbf{B} \mathbf{D})^{\mathrm{T}} \ ,$$

$$\mathbf{C} = (1 - c_{\text{cov}}) \mathbf{C} + c_{\text{cov}} \mathbf{p}_{\mathbf{C}} \mathbf{p}_{\mathbf{C}}^{\mathrm{T}} + \beta \mathbf{Z}$$

oraz

$$c_{\text{cov}} = \frac{2}{(n + \sqrt{2})^2},$$
$$\beta = \frac{4\mu - 2}{(n + 12)^2 + 4\mu}$$

- (a) Zaimplementuj powyższa strategię ewolucyjna
- (b) Przetestuj jej działanie na funkcjach wymienionych powyżej. Kiedy radzi sobie istotnie lepiej niż CMA-ES?

Modyfikacja ta jest powszechnie znana i nosi nazwę Active CMA-ES¹.

Zadanie 4. (nieobowiązkowe, 4 punkty)

- (a) Zapoznaj się z implementacją autora algorytmu dostępną pod adresem https://github.com/CMA-ES/pycma
- (b) Porównaj działanie implementacji dostarczonej w notebooku do implementacji autora algorytmu. W tym celu wielokrotnie powtórz obliczenia (algorytm jest randomizowany) i zmierz czas wykonania oraz szybkość zbieżności. Spróbuj wyjaśnić różnice.

 $^{^1} Improving \ Evolution \ Strategies through Active Covariance Matrix Adaptation Grahame A. Jastrebski and Dirk V. Arnold$